

N:o 76.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 13 maj 1897.

— — — — Andra Kammaren den 13 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 7, 67, 68, 69 och 73 samt memorial n:o 31.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens *sjette* hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Kommerskollegium.

1:o) I den till Riksdagen den 16 januari 1897 aflåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t i punkt 1:o) under sjette hufvudtiteln föreslagit, att Riksdagen måtte

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 15 Häft. (N:o 76.) 1

medgifva, *dels* att i den för kommerskollegium fastställda stat uppfördes aflöning för ytterligare en aktuarie å den statistiska afdelningen med lön 1,800 kronor, som efter 5 år kunde höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor, samt tienstgöringspenningar 1,200 kronor, *och dels* att det i staten för kommerskollegium upptagna anslag å 17,500 kronor till »juridiskt biträde, amanuenser och andra extra biträden, grufkartekontoret, vikariatsersättningar, renskrifning m. m.» förhöjdes med 3,200 kronor eller till 20,700 kronor; kommande, i händelse af bifall härtill, anslagstiteln »kommerskollegium» att höjas med 6,200 kronor eller sålunda från dess nuvarande i riksstaten uppförda belopp 64,600 kronor till 70,800 kronor.

Enligt Riksdagens mening torde frågan, huruvida de arbetsstatistiska undersökningar, för hvilkas verkställande anslag blifvit uti innevarande års riktstat uppfördt och jemväl för nästkommande år af Eders Kongl. Maj:t äskats, kunna, på sätt af 1896 års Riksdag antyddes, gifva uppslag till en i viss mån förändrad behandling af näringsstatistiken, icke med säkerhet bedömas, innan resultaten af dessa undersökningar blifvit framlagda. Med afseende härå och då derjemte synes kunna ifrågasättas, om den förändrade plan för näringsstatistikens utarbetande inom kommerskollegium, som enligt hvad till det vid propositionen fogade statsrådsprotokoll öfver civilärenden den 14 januari 1897 i förevarande ärende meddelats, nu blifvit anbefald, kommer att i framtiden med nödvändighet kräfva samma arbetskrafter som under första tiden af dess tillämpning, har Riksdagen icke funnit skäl medgifva, att det af nästlidna års Riksdag till utarbetande af näringsstatistik inom kommerskollegium beviljade extra anslag å 6,200 kronor nu varder i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts framställning uppfördt å den ordinarie staten för kommerskollegium. Som emellertid detta anslag torde vara jemväl för år 1898 behöfligt, har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, till utarbetande af näringsstatistik inom kommerskollegium på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 6,200 kronor.

Anslagstiteln »kommerskollegium» har i riksstaten för år 1898 uppförts med oförändradt belopp, 64,600 kronor.

Landsstaterna i länen.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag måtte, med anledning af sex bostälens indragning och förändrad beräkning af ett boställes afkastning, höjas med 3,615 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, får anmäla, att anslaget till landsstaterna i länen, med anledning af sex boställes indragning och förändrad beräkning af ett boställes afkastning, höjts med 3,615 kronor.

Till följd häraf har anslaget till »landsstaterna, i länen (deraf 110,000 kronor reservationsanslag)» höjts från 2,681,383 kronor till 2,684,998 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att reservationsanslaget till vägundersökningar måtte från och med år 1898 höjas från 30,000 kronor till 35,000 kronor eller med 5,000 kronor.

Den af Eders Kongl. Maj:t äskade förhöjningen af ifrågavarande anslag har synts Riksdagen vara af behovet påkallad.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts förvarande framställning, från och med år 1898 höjt reservationsanslaget till vägundersökningar från 30,000 kronor till 35,000 kronor eller med 5,000 kronor.

På grund af detta Riksdagens beslut har anslagstiteln »väg- och vattenbyggnadsstaten» med följande ändrade lydelse: »väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf två särskilda reservationsanslag, ett å 30,000 kronor till expenser för allmänna arbeten och ett å 35,000 kronor till vägundersökningar)», i riksstaten uppförts med ett från 135,700 kronor till 140,700 kronor förhöjdt belopp.

Gästgifvares friheter.

4:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att den under denna rubrik förekommande anvisning i kontant, 10,847 kronor, måtte minskas med 182 kronor och sålunda bestämmas till 10,665 kronor.

I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag har Riksdagen minskat den under rubriken gästgifvares friheter förekommande anvisning i kontant, 10,847 kronor, med 182 kronor och sålunda bestämt samma anvisning till 10,665 kronor.

På grund häraf har anslaget till »gästgifvares friheter» i riksstaten uppförts sålunda:

Anvisning i kontant	10,665 kronor
Friheter	6,635 „
Ersättningar	1,664 „

Summa 18,964 kronor.

Befrämjande i allmänheten af jordbruk och landtmannanärningar.

5:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att under ifrågavarande anslagstitel uppföra ett belopp af 4,000 kronor att till landtbruksakademien årligen utgå för beredande af lämplig lokal för uppställning och förevisning af akademiens samlingar, under förutsättning, att för tekniska skolans i Stockholm behof finge användas den lokal i nämnda skolas hus, som akademien förut innehaft.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, har alltså under ifrågavarande anslagstitel uppfört ett belopp af 4,000 kronor att till landtbruksakademien årligen utgå för beredande af lämplig lokal för uppställning och förevisning af akademiens samlingar, under förutsättning, att för tekniska skolans i Stockholm behof får användas den lokal i nämnda skolas hus, som akademien förut innehaft.

6:o) Vidare har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att från och med år 1898 det under förevarande anslagstitel anvisade belopp, 50,000 kronor, till understödjande utaf premiering af nötboskap måtte ökas med 25,000 kronor eller till 75,000 kronor, under enahanda vilkor för understöds åtnjutande, som gälde i afseende å de för ifrågavarande ändamål nu anslagna statsmedel.

Riksdagen, som funnit den i statsrådsprotokollet förebragta utredningen ådalägga behöfligheten af den föreslagna anslagsförhöjningen, har alltså medgifvit, att från och med år 1898 det under förevarande anslagstitel anvisade belopp, 50,000 kronor, till understödjande utaf premiering af nötboskap ökas med 25,000 kronor eller till 75,000 kronor, under enahanda vilkor för understöds åtnjutande, som gälla i afseende å de för ifrågavarande ändamål nu anslagna statsmedel.

På grund af de under nästföregående och denna punkt anmälda beslut har anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar» ökat med 29,000 kronor eller från 111,500 kronor till 140,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

7:o) Under denna anslagstitel har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att

dels medgifva, att förste fiskeriassistentens lön för tiden från och med år 1898 bestämdes till 3,000 kronor och att lönen sedan, efter innehafvarens af sådan befattning väl vitsordade tjänstgöring under en tid af fem år, räknad från och med året näst efter det, då han blifvit antagen, ökades med 500 kronor och efter tio års enahanda tjänstgöring med ytterligare 500 kronor, med rätt derjemte för nuvarande innehafvaren af befattningen, förste fiskeriassistenten Filip Trybom, att, i händelse han fortfarande komme att vid densamma kvarstå, få, efter det lönen blifvit sålunda förhöjd, i afseende å ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han såsom förste fiskeriassistent tjänstgjort;

dels ock höja anslaget till fiskerinäringens understöd från 35,000 kronor till 42,000 kronor eller med 7,000 kronor.

Af den redogörelse, som i statsrådsprotokollet lemnats beträffande dispositionen för åren 1896 och 1897 af anslaget till fiskerinäringens understöd, inhemtas, bland annat, att af nämnda anslag anvisats medel till bestridande af halfva den beräknade kostnaden för ombyggnad af åtskilliga telefonledningningar i Göteborgs och Bohus län, under det återstoden af denna kostnad skulle utgå af telegrafverkets telefonmedel. Med afseende å dessa telefonledningars tillkomst får Riksdagen erinra, att för anläggning i Bohuslänska skärgården af för sillfiskebedriftens främjande behöfliga telegraf- och telefonledningningar med tillhörande stationer å extra stat anvisats dels af 1885 års Riksdag 24,000 kronor och dels af 1887 års Riksdag 21,900 kronor, vid båda dessa tillfällen under vilkor att hushållningssällskap, landsting, kommuner eller enskilde till de anläggningar, som med anslagen utfördes, bidroge med minst en fjerdedel af anläggningskostnaden. Vid behandlingen af denna anslagsfråga vid 1885 års riksdag yttrade statsutskottet, bland annat, att de på olika anslagstitlar i riksstaten fördelade anslagen under den gemensamma rubriken »jordbruket, handeln och näringarna» i allmänhet hade till syfte att *understödja* hushållningssällskaps, landstings eller enskildes verksamhet och åtgärder för att främja vissa näringar, men icke att staten skulle ensam bestrida de utgifter, som till samma näringars förkofran och utveckling visade sig i en eller annan rigtning vara nödvändiga. Med hänsyn till den grundsats, som sålunda gjort sig gällande beträffande anskaffande af medel för anläggning af berörda telefonledningningar, har Riksdagen velat uttala den mening, att kostnaderna för dylika ledningars ombyggnad böra på annat sätt än nu skett bestridas.

Öfver hufvud taget är området för dispositionen af de under nu ifrågavarande anslagstitel af Riksdagen anvisade medel ganska vidsträckt och gränserna därför i viss mån sväfvande, beroende hufvudsakligen

derpå, att enligt äldre bestämmelser de å anslaget uppkommande besparingar öfverföras till den under rubrik »jordbruket, handeln och näringarna» bokförda besparingsfond för att användas till ändamål, som äro hänförliga till något af de mångfaldiga syften, som betecknas af samtliga under nyssnämnda rubrik uppförda anslagstitlar. I anledning af berörda förhållande, hvilket ej väl öfverensstämmer med de grunder, som för statsregleringen i öfrigt nu vunnit tillämpning, anser Riksdagen betänkligheter möta mot förhöjning af ett anslag, för hvars användning villkoren äro så tånjbara. Beträffande den af Eders Kongl. Maj:ts gjorda framställningen om förbättrad aflöning för förste fiskeriassistenten och den deraf föranledda ökning i anslaget till fiskerinäringens understöd, har emellertid Riksdagen ansett sig böra medgifva, att för detta särskilda ändamål ifrågavarande anslag höjes med 1,000 kronor.

En ytterligare ökning af anslaget har Riksdagen af ofvan anförda skäl ansett sig icke böra tillstyrka, helst Riksdagen håller före, att äfven härförutan de syften, som med anslaget egentligen afses, böra kunna tillgodoses. Det ändamål, för hvilket berörda anslagsförhöjning hufvudsakligast äskats, är beredande af statsbidrag till belöningar för dödande af sjelar. Den redogörelse, som statsrådsprotokollet i denna fråga innehåller, synes Riksdagen ådagalägga önskvärdheten af att åtgärder från statens sida vidtagas för minskning af dessa skadedjurs antal. Enligt Riksdagens mening borde visserligen till bestridande af statsverkets utgifter för nu ifrågavarande ändamål egentligen det under sjunde hufvudtiteln uppförda förslagsanslaget till belöningar för rofdjurs dödande tagas i anspråk, men då härför måste förutsättas en ändring i 20 § af jagtstadgan samt förslag i detta syfte nu icke föreligger, har Riksdagen, på det icke af brist på medel en för fiskeribefolkningen i vidsträckta delar af vårt land gagnelig åtgärd måtte undanskjutas, ansett sig böra på extra stat för nästkommande år för ändamålet bevilja ett särskildt anslag till det enligt statsrådsprotokollet erforderliga beloppet 5,000 kronor; lärande detta anslag böra utgå och användas i enlighet med de bestämmelser, som landbruksstyrelsen, på sätt af statsrådsprotokollet inhemtas, föreslagit.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning,

dels medgifvit, att förste fiskeriassistentens lön för tiden från och med år 1898 bestämmas till 3,000 kronor och att lönen sedan, efter innehafvarens af sådan befattning väl vitsordade tjänstgöring under en tid af fem år, räknad från och med året näst efter det, då han blifvit antagen, ökas med 500 kronor och efter tio års enahanda tjänstgöring

med ytterligare 500 kronor, med rätt derjemte för nuvarande innehafvaren af befattningen, förste fiskeriassistenten Filip Trybom, att, i händelse han fortfarande kommer att vid densamma kvarstå, få, efter det lönen blifvit sålunda förhöjd, i afseende å ålderstilläggs åtnjutande tillgodoräkna sig den tid, han såsom förste fiskeriassistent tjenstgjort;

dels höjt anslaget till fiskerinäringens understöd från 35,000 kronor till 36,000 kronor eller med 1,000 kronor; samt

dels å extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 5,000 kronor att, enligt de närmare bestämmelser, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, användas såsom bidrag till belöningar för dödande af sjelar, under vilkor att statsbidraget icke må utgå med högre belopp, än som motsvarar hvad vederbörande hushållningssällskap eller landsting, hvar för sig eller i förening, utbetalat såsom belöningar för inom området dödade sjelar, och ej i någon händelse med mer än tre kronor för hvarje dödad sjel.

Skiften och afvittringar.

8:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen *dels* medgifvit, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjensten under år 1898 för afvittringslandtmätarne i Vesterbottens och Norrbottens län kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjenstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken, *dels* ock för år 1898 åt föredraganden af afvittringsärendena i Norrbottens län samt till skrifbiträde åt honom beviljat en tillökning af 400 kronor i det åt honom anslagna belopp.

Öfriga ordinarie anslag.

9:o) I fråga om öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag å sjetta hufvudtiteln har Eders Kongl. Maj:t ej föreslagit annan förändring än att, för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, förslagsanslaget till *skrifmaterialier och expenser, ved m. m.* måtte minskas med 193 kronor eller från 219,893 kronor till 219,700 kronor.

Riksdagen har för år 1898 fastställt samtliga här ofvan icke särskildt omförmälda ordinarie anslag under sju hufvudtiteln till samma belopp, som i innevarande års riksstat; dock att till jemnande hufvudtiteln slutsumma anslaget till skrifmaterialier och expenser, ved m. m., i enlighet med Eders Kongl. Maj:ts förslag, minskats med 193 kronor eller från 219,893 kronor till 219,700 kronor.

Patent- och registreringsväsendet.

10:o) Eders Kongl. Maj:t^o har vidare föreslagit Riksdagen medgifva, *dels* att afgifterna för patent och för registrering af varumärken äfvensom, under förutsättning af Riksdagens bifall till förslaget till lag om skydd för vissa mönster och modeller, för registrering af mönster och modeller finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t funne betingas dels af tillämpning under år 1898 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken samt dels, under nyss angifna förutsättning, af tillämpning under åren 1897 och 1898 af lag om skydd för mönster och modeller;

och dels att afgifterna för registrering af aktiebolag och föreningar för ekonomisk verksamhet och för andra uppgifter till aktiebolags- och föreningsregistren äfvensom för anmälanden till handelsregistren finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t funne betingas af tillämpning under år 1898 af lagen om aktiebolag, lagen om aktiebolag som drifva försäkringsrörelse, lagen om registrering af bankaktiebolag, lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, lagen om handelsregister, firma och prokura tillika med lagen om ändring i vissa delar af sistnämnda lag samt lagen om handelsbolag och enkla bolag.

Af den i statsrådsprotokollet meddelade redogörelsen för patent- och registreringsverkets utgifter inhemtas, att kostnaden för embetsverkets publikationer år 1896 uppgått till omkring 47,000 kronor. Äfven med hänsyn dertill, att under detta år särskilda kostnader föranledts genom utgifvande af ett register, omfattande de under åren 1890—1894 meddelade patent, förefaller det dock Riksdagen, som om förberörda utgifter uppgått till väl högt belopp, och att med iakttagande af nödig omsigt kostnaderna för ifrågavarande ändamål borde kunna för framtiden mera begränsas.

Då Eders Kongl. Maj:ts i proposition n:o 9 framställda förslag till

lag om skydd för vissa mönster och modeller genom kamrarnes olika beslut för denna riksdag förfallit, påkallas ej vidare Riksdagens yttrande beträffande Eders Kongl. Maj:ts under rubriken patent- och registreringsväsendet gjorda framställning om användning af de registreringsavgifter, som i nämnda lagförslag ifrågasatts; och har Riksdagen med afseende härå, och då Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning i öfrigt icke gifvit Riksdagen anledning till någon erinran, medgifvit

dels att avgifterna för patent och registrering af varumärken må användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t finner betingas af tillämpning under år 1898 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken; samt

dels att avgifterna för registrering af aktiebolag och föreningar för ekonomisk verksamhet och för andra uppgifter till aktiebolags- och föreningsregistren äfvensom för anmälanden till handelsregistren må användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t finner betingas af tillämpning under år 1898 af lagen om aktiebolag, lagen om aktiebolag som drifva försäkringsrörelse, lagen om registrering af bankaktiebolag, lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, lagen om handelsregister, firma och prokura tillika med lagen om ändring i vissa delar af sistnämnda lag, samt lagen om handelsbolag och enkla bolag.

Arbetareförsäkringen.

11:o) Uti en den 12 sistlidne mars till Riksdagen aflåten proposition (n:o 53) har Eders Kongl. Maj:t, under återopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva,

att Eders Kongl. Maj:t måtte ega för år 1898 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof,

dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under vilkor:

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassa skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst tre gånger det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det

antal afgiftspligtiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft, med en krona för hvarje medlem, dock ej för något år med sammanlagdt högre belopp än 1,500 kronor;

och dels till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

I anledning af denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har uti en inom Riksdagen väckt motion föreslagits, att Riksdagen måtte antaga hvad Eders Kongl. Maj:t uti ifrågavarande proposition föreslagit med den förändring, att mom. 3 erhöles följande lydelse:

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspligtiga medlemmar, sjukkassan under nästföregående år städse haft:

med 2 kronor på hvarje medlem till och med 100;

med 1 krona på hvarje medlem derutöfver till och med 300; samt med 50 öre för hvarje medlem derutöfver.

Af det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet inhemtas, att för närvarande inemot två tredjedelar af sjukkassorna i riket underlåtit att registrera sig, samt att orsaken till detta förhållande ansetts vara att söka hufvudsakligen deruti, att statsbidraget är för obetydligt i förhållande till de ökade kostnader och besvär, som en registrering enligt sjukkasselagen medför. En förhöjning af berörda bidrag synes med afseende härå vara önskvärd. De förslag i detta syfte, som nu förelagts Riksdagen dels i Eders Kongl. Maj:ts proposition och dels i oförmälda motion, grunda sig på i viss mån olika principer beträffande statsbidragets beräkande. Eders Kongl. Maj:ts proposition innebär, att förvaltningsbidrag till registrerad sjukkassa skall för hvarje medlem utgå med lika belopp, intill dess kassan uppnår så stort medlemsantal, att den kommer i åtnjutande af ett visst föreslaget maximum för årsbidraget. Enligt motionen skulle deremot statsbidraget för medlem utgå efter en graderad skala sålunda, att detta bidrag skulle minskas allt efter som kassans medlemsantal öfverskjuter en viss lägre siffra. Motionen är sålunda grundad på väsentligen samma princip, som gjorts gällande i de nuvarande bestämmelserna för statsbidragens utdelande, och det synes Riksdagen, att giltiga skäl tala för denna principens bibehållande. För de små och medelstora kassorna äro nemligen i regel förvaltningskostnaderna proportionsvis högre än för de stora, och uppenbart är, att en sjukkassa i sin uppkomst, och innan den vunnit större tillslutning, ofta har att kämpa med ekonomiska svårigheter och därför är i behof af ett jemförelsevis mera betydligt statsbidrag. I samma mån delegarnes antal uppnår en högre siffra, torde deremot bidrag till förvaltningskostnadernas

bestridande vara för densamma af mindre betydelse. Såsom ofvan meddelats, har i motionen föreslagits, att förvaltningsbidraget skulle för år utgå med 2 kronor för hvarje medlem till och med 100, med 1 krona för hvarje medlem derutöfver till och med 300 samt med 50 öre för hvarje medlem derutöfver. Hvad angår det sålunda ifrågasatta högsta beloppet för medlem, eller 2 kronor, synes detsamma vara något större, än som af behovet påkallas, och då Riksdagen å andra sidan anser det belopp af 1 krona för medlem, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits, vara för de mindre sjukkassorna väl knappt, har Riksdagen funnit sig hafva skäl besluta, att statsbidraget för hvarje medlem till och med 100 bestämmes till 1 krona 50 öre. I öfrigt synes den i motionen föreslagna graderingen af statsbidraget vara väl afvägd och har icke gifvit Riksdagen anledning till annan anmärkning, än att, enligt Riksdagens mening, en begränsning af årsbidraget bör, likasom nu är fallet, fastslås. Detta maximum synes lämpligen böra, på sätt Eders Kongl. Maj:t föreslagit, bestämmas till 1,500 kronor.

I de nuvarande bestämmelserna för statsbidragets utgående synes annan ändring icke böra vidtagas än den, för hvilken Riksdagen nu uttalat sig. Hvad angår den kostnad för statsverket, som denna ändring föranleder, är Riksdagen icke i tillfälle att verkställa en närmare beräkning. Kostnaden torde emellertid icke i väsentlig mån öfverstiga det belopp, som skulle komma att utgå vid tillämpning af de i Eders Kongl. Maj:ts proposition föreslagna bestämmelser i ämnet, eller högst 223,000 kronor för år 1898. Då i statsrådsprotokollet beräknats, att af de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta medel ett belopp af omkring 280,000 kronor torde vid 1898 års början återstå, synas alltså erforderliga tillgångar för ifrågavarande ändamål icke saknas.

På grund af hvad sålunda anförts får Riksdagen anmäla, att Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande proposition och oförmälda, inom Riksdagen väckta motion, medgifvit,

att Eders Kongl. Maj:t må ega för år 1898 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof,

dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under vilkor:

1:o) att sjukkassan skall vara hos vederbörande myndighet registrerad i enlighet med lagen om sjukkassor;

2:o) att sjukkassa skall under föregående år haft egna inkomster, uppgående till minst tre gånger det begärda förvaltningsbidragets belopp; samt

3:o) att förvaltningsbidraget skall för år utgå i förhållande till det antal afgiftspligtiga medlemmar, sjukkassan under näst föregående år städse haft,
 med 1 krona 50 öre för hvarje medlem till och med 100,
 med 1 krona för hvarje medlem derutöfver till och med 300, samt
 med 50 öre för hvarje medlem derutöfver,
 dock ej för något år med sammanlagdt högre belopp än 1,500 kronor;
 och dels till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till sjette hufvudtiteln, hafva, utom de redan i punkterna 1 och 7 nämnda, följande anslag beviljats.

Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

12:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för handhafvande af *kontroll å försäkringsanstalterna*, för år 1898, i likhet med hvad allt ifrån år 1887 egt rum, på extra stat anvisat till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 4,500 kronor.

Kommerskollegium.

13:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *arbetsstatistiska undersökningar*, på extra stat för år 1898 anvisa 10,000 kronor.
 Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, har för anställande af arbetsstatistiska undersökningar, å extra stat för år 1898 anvisat 10,000 kronor.

Öfverståhållarembetet.

14:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen äfven för år 1898, till utgifvande under samma år af »*Polisunderrättelser*», på extra stat anvisat 15,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

15:o) Vidare har Riksdagen på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 65,000 kronor, att användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, der sådan kan af förhållandena påkallas, äfvensom till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande, allt enligt förut tillämpade, i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 14 januari 1897 angifna grunder.

16:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag, har Riksdagen, till ersättning för *juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge* samt till *lappfogdar och lappförmän*, på extra stat för år 1898 anvisat 13,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

17:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 5,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder* äfvensom till *upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

Vägunderhållet på landet.

18:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förslagsanslag 50,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar.

19:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i enlighet med hvad för åren 1892—1897 egt

rum, på extra stat för år 1898 anvisat, till *aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landbruksinstitut* 29,000 kronor.

20:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för *uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp*, för år 1898 anvisa på extra stat ett anslag af 10,000 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning har på det sätt bifallits, att Riksdagen, för uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp, på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 8,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

21:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landbruksmöten* på extra stat för år 1898 anvisat 7,500 kronor.

22:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen till *prisbelöningar vid allmänna landbruksmöten* för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädeslag och andra jordbruksalster å extra stat för år 1898 anvisat 12,500 kronor.

23:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af *sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratorietjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — på extra stat för 1898 anvisat ett anslag af 4,000 kronor för hvarje station eller tillhopa 28,000 kronor.

24:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen, att såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd *kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län* på extra stat för år 1898 anvisa 5,000 kronor.

Af det i ärendet förda statsrådsprotokollet inhemtas, bland annat, att Norrbottens läns hushållningssällskap uti en till Eders Kongl. Maj:t ställd, af landbruksstyrelsen med utlåtande af den 13 november 1896 till Eders Kongl. Maj:t öfverlemnad skrift på anförda skäl anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes föreslå Riksdagen att såsom bidrag till ifrågavarande anstalt för år 1898 anvisa ett anslag af 7,000 kronor, samt att nämnda läns landsting uti en af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i länet med skrifvelse den 15 november 1896 insänd skrift förenat sig i berörda hemställan.

Då omförmälda, hos Eders Kongl. Maj:t gjorda ansökningar om förhöjning af det till ifrågavarande anstalt hittills utgående anslag af 5,000 kronor icke för närvarande funnits påkalla någon åtgärd från Eders Kongl. Maj:ts sida, saknar Riksdagen anledning att inlåta sig på granskning af de skäl, som till stöd för anslagsförhöjningen blifvit af vederbörande anförda; och får Riksdagen, som anser att statsverkets bidrag till anstalten fortfarande bör bibehållas vid oförändradt belopp, alltså anmäla, att Riksdagen, i likhet med hvad för åren 1895—1897 egt rum, såsom bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län — under vilkor att länets landsting och hushållningssällskap till anstaltens underhåll bidraga med sammanlagdt minst 3,000 kronor — på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

25:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad allt sedan år 1887 egt rum, på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjäs med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de vilkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kongl. Maj:t fastställas.

26:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, jemväl för år 1898, till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning*, på extra stat anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

27:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, till un-

derstöd åt *svenska mosskulturföreningen*, på extra stat för år 1898 anvisa ett anslag af 13,500 kronor.

Riksdagen har i sammanhang med denna Eders Kongl. Maj:ts framställning haft att behandla en inom Riksdagen väckt motion, deruti föreslagits, att Riksdagen måtte till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1898 anvisa ett anslag af 15,000 kronor.

Med bifall till denna motion, har Riksdagen till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 15,000 kronor.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för fortsättande under år 1898 af de *geologiska undersökningarne* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, bevilja ett extra anslag för samma år till belopp af 95,500 kronor.

Riksdagen, som vid Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke haft något att erinra, har för fortsättande under år 1898 af de geologiska undersökningarne och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, beviljat ett extra anslag för samma år till ett belopp af 95,500 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

29:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat jemväl för år 1898 anvisat:

till *anställande af en andre instruktör i husslöjd* 2,000 kronor; och såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, derest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tienstgör, 500 kronor.

30:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat jemväl för år 1898 beviljat *dels*, såsom bidrag till upprätthållande af *väfskolan i Borås* — med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget — 3,800 kronor och *dels*, såsom bidrag till *aflönande af en andre lärare* vid samma skola, 1,000 kronor, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda läns landsting eller eljest tillskjutet.

Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart.

31:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1898 anvisat ett anslag af 15,000 kronor för att af Eders Kongl. Maj:t användas till understöd åt *Göteborgs handelsinstitut* och *grosshandelssocietetens i Stockholms handelsskola*, *Frans Schartaus praktiska handelsinstitut*, under förutsättning, hvad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige och, hvad Schartaus handelsinstitut beträffar, att grosshandelssocieteten i Stockholm fortfarande till instituten lemna årligt understöd till minst samma belopp som hittills samt på de vilkor i öfrigt, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

32:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att för år 1898 på extra stat anvisa

dels ett anslag af 15,000 kronor att af Eders Kongl. Maj:t användas till befrämjande af *afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar*;

dels ock ett anslag af 10,000 kronor till *handelsstipendier*.

Riksdagen har jemväl för år 1898 på extra stat anvisat ett anslag af 15,000 kronor att af Eders Kongl. Maj:t användas till befrämjande af *afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar*; samt

ett anslag af 10,000 kronor till *handelsstipendier*.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

33:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning och i likhet med hvad förut för flera år egt rum har Riksdagen, under vilkor att *bergsskolorna i Filipstad och Falun* med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under år 1898 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och utsträckning som hittills och underkasta sig den inspektion, Eders Kongl. Maj:t finner skäligt bestämma, på extra stat för år 1898 anvisat ett belopp af 14,000 kronor att till brukssocietetens fullmäktige i jernkontoret utbetalas.

Anordnande af fabriksinspektion.

34:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för *anordnande af fabriksinspektion*, på extra stat för år 1898 anvisat till aflönning åt fem inspektörer 25,000 kronor med 5,000 kronor till hvar, för år räknadt, till bestridande af kostnaden för skrifbiträden och likartade utgifter 3,000 kronor samt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande för godtgörelse åt tillfälligt förordnade inspektörer 2,000 kronor, eller tillhopa 30,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

35:o) Af det vid statsverkspropositionen fogade stadsrådsprokollet inhemtas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda embetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjetta hufvudtiteln, nemligen:

ersättning till Blekinge läns ränteri för derifrån till länsmannen H. Bolling, såsom innehafvare af bostället n:r 1 Möllekulla, förskjutent räntegodtgörelse för tiden från den 14 mars 1894 till och med den 13 mars 1895 för från bostället exproprierad jord	kronor	45: 28
godtgörelse för från Elfsborgs läns ränteri till innehafvaren af länsmansbostället Rennelanda Stommen utbetalad ersättning för mark, som för en väganläggning tagits i anspråk från bostället	”	10: —
godtgörelse för från Kristianstads läns ränteri till innehafvaren af länsmansbostället Nybygget n:o 1 utbetalad ersättning för mark, som för en jernvägsanläggning tagits i anspråk från bostället	”	9: 76
godtgörelse för afkomst af boställen, som, enligt kongl. brefvet den 31 maj 1878, innehafvare af länsmanstjenster, hvarmed boställen varit förenade, egt		

Transport kronor 65: 04

	Transport kronor	65: 04
undfå i anledning deraf, att företrädarne åtnjutit fardagsår	”	2,973: 73
aflöningsfyllnad med anledning af tre länsmansboställens indragning	”	788: 33
till kommerskollegium, enligt kongl. brefvet den 17 juni 1893, utanordnade medel för godtgörande af vissa utgifter och kostnader för svenskt sjöfolk m. m.	”	32,300: —
till medicinalstyrelsen, på grund af kongl. brefvet den 24 januari 1896, utanordnade medel till bestridande af kostnader för genomförande af åtgärder till förekommande af kolerans införande och utbredning i riket	”	10,000: —
godtgörelse, på grund af kongl. brefvet den 20 mars 1896, till lotsstyrelsen för förskjutna kostnader för anordnande af observationsplatser för koleran	”	536: 45
ersättning, på grund af kongl. brefvet den 5 juni 1896, till Göteborgs och Bohus läns ränteri för derifrån utbetalda kostnader för karantänsinrättningens på Käsö räkning med anledning af år 1895 befaradt utbrott af kolerafarsoten	”	207: 35
godtgörelse, på grund af kongl. brefvet den 11 september 1896, till Stockholms läns ränteri för derifrån utbetalda kostnader för rågångsreglering mellan Fejans karantänsanstalt och $\frac{1}{2}$ mantal Tjockö n:o 1 i Rådmansö socken	”	275: 48
kostnaderna för en, på grund af kongl. bref den 27 april 1894, genom utsedde komiterade verkställd utredning af frågan om anordnande under år 1897 af en allmän industri- och konstutställning i Stockholm	”	9,539: 75
tryckningskostnader, på grund af kongl. brefvet den 14 juni 1895, för en, till följd af Riksdagens framställning i skrifvelse den 13 maj 1891, utarbetad förteckning öfver de sedan år 1809 utgifna komitébetänkanden jemte öfver desamma af embetsverken och myndigheter afgifna utlåtanden	”	4,276: 30
reskostnads- och traktamentsersättning samt		

Transport kronor 60,962: 43

	Transport kronor 60,962: 43
arfvoden m. m., enligt kongl. brefvet den 7 februari 1896, till de af Eders Kongl. Maj:t den 7 juni 1895 utsedde komiterade, för underhandlingar om inköp för statens räkning af Göteborg—Hallands, Mellersta Hallands och Malmö—Billesholms jernvägar, samt komiterades sekreterare	,, 1,652: 77
till statistiska centralbyrån, på grund af kongl. brefvet den 7 februari 1896, för betäckande af kostnader för officiella statistiska trycket år 1895, utöfver derför å stat anvisade medel, utanordnande	,, 8,329: 97
resekostnads- och traktamentsersättning till ordföranden och ledamöterna i den af Eders Kongl. Maj:t den 2 juni 1893 tillsatta komité för afgifvande af förslag till ny instruktion för jernvägsstyrelsen m. m., ersättning till komiténs ordförande för mistade tjenstgöringspenningar m. m., arfvode till komiténs sekreterare samt till bestridande af löpande utgifter för komitén, utöfver hvad förut anmäls till ersättande	,, 3,603: 67
resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden åt den af Eders Kongl. Maj:t den 9 augusti 1894 tillsatta komité för utredning, huruvida landt- och sjöförvarsdepartementen må kunna och böra till ett departement förenas, arfvode till komiténs sekreterare, till bestridande af åtskilliga med komiténs verksamhet förenade utgifter, samt för tryckning af komiténs betänkande, utöfver hvad förut anmäls till ersättande	,, 5,368: 96
understödsmedel, som, på grund af kongl. brefvet den 6 december 1895, utbetalts till brandskadade i staden Mariestad	,, 2,729: 25
	Summa kronor 82,647: 05.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor och för jemnande af hufvudtitelns slutsumma, har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa ett anslag af 82,700 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

Diverse anslag.

36:o) I proposition af den 4 december 1896 (n:o 11) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, såsom *understöd åt arbetare* i de särskilda yrkena för besök vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm, på extra stat för år 1898 anvisa och ställa till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 56,000 kronor att genom de i de särskilda orterna för utställningens främjande tillsatta komitéer utdelas, under vilkor att genom komitéerna, hvar för dess område, för ändamålet anskaffades minst lika stort belopp, som af statsmedel tillsköttes, och enligt de närmare bestämmelser i öfrigt, Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt meddela, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att redan under år 1897 af tillgängliga medel förskjuta ifrågarande belopp.

På sätt Riksdagen i särskild skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t den 16 februari innevarande år anmält, har Riksdagen, såsom understöd åt arbetare i de särskilda yrkena för besök vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm, på extra stat för 1898 anvisat och ställt till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 56,000 kronor att genom de i de särskilda orterna för utställningens främjande tillsatta komitéer utdelas, under vilkor att genom komitéerna, hvar för dess område, för ändamålet anskaffas minst lika stort belopp, som af statsmedel tillskjutes, och enligt de närmare bestämmelser i öfrigt, Eders Kongl. Maj:t kan finna godt meddela, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att redan under år 1897 af tillgängliga medel förskjuta ifrågarande belopp.

37:o) I en den 12 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 59) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 300,000 kronor, att användas till bestridande af kostnaderna för *Sveriges deltagande i 1900 års verldsutställning i Paris* och till understöd åt teknici och arbetare för att besöka nämnda utställning.

Riksdagen är visserligen icke öfvertygad derom, att deltagandet i de utställningar, som i främmande länder anordnas, bereder våra näringar fördelar, som kunna anses motsvara de härmed förenade upp-

offringar, och då dylika utställningar, *för hvilka anslag af allmänna medel påfordras, ofta återkomma, synas de utgifter, som statsverket härför får vidkännas, blifva ganska betungande. Då emellertid, såsom i statsrådsprotokollet blifvit upplyst, nästan alla bildade nationer komma att deltaga i 1900 års utställning i Paris, synes det icke vara lämpligt, att Sverige derifrån uteblifver. Dock torde omständigheterna icke påkalla, att anslaget för detta ändamål sättes högre än till det belopp, som af Riksdagen beviljades för vårt lands deltagande i 1878 års utställning i Paris, eller 200,000 kronor. Af denna summa böra jemväl understöd åt teknici och arbetare för besökande af utställningen kunna utgå. På grund af hvad sålunda anförts har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 200,000 kronor att användas till bestridande af kostnaderna för Sveriges deltagande i 1900 års verldsutställning i Paris och till understöd åt teknici och arbetare för att besöka nämnda utställning.

38:o) Uti en den 12 mars innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (n:o 62) har Eders Kongl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 75,000 kronor att användas till *förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen*, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att låta utaf sagda belopp under innevarande år af tillgängliga medel förskjuta 25,000 kronor.

I likhet med föredragande departementschefen finner Riksdagen omständigheterna påkalla, att från statens sida mer omfattande åtgärder än hittills vidtagas för hämmande af den bland vårt lands kreaturstam vidt utbredda tuberkelsjukdomen. Enligt Riksdagens mening kan det dock icke anses tillrådligt, att staten härvid på något sätt gör ingrepp i den enskildes förfoganderätt öfver sina kreatur, utan torde ändamålet bäst främjas, om genom statens medverkan ej mindre tillfälle beredes för landets ladugårdsegare att vinna kännedom om tuberkulosens farliga beskaffenhet och medlen att förhindra dess spridning, än äfven de enskildes åtgöranden för att befria sina ladugårdsbesättningar från sjukdomen underlättas och deras kostnader härför minskas samt jemväl särskilda belöningar utdelas åt de ladugårdsegare, som mest vinnlagt sig om sjukdomens hämmande. Åtgärder i oförmälda syfte hafva ock nu blifvit ifrågasatta. Riksdagen har emellertid med afseende å dessa förslag haft vissa erinringar att framställa. De embetsverk, som i

ärendet yttrat sig, hafva, bland annat, förordat, att vederbörande jordegare skulle, jemte erhållande kostnadsfritt såsom hittills af tuberkulin, befrias från andra kostnader för veterinärs inställelse än för dennes resor till och från förrättningsstället. Embetsverken hafva dock ansett, att djuregaren mot erhållande af dessa större fördelar borde åläggas vissa skyldigheter, afseende åtgärder till motarbetande af tuberkulosen, såsom afstängning af de reagerande djuren från den öfriga kreatursbesättningen, desinfektion af ladugården, förnyade undersökningar af de friska djuren m. m. Åtskilliga af dessa förpligtelser torde för flertalet djuregare visa sig betungande, stundom omöjliga att följa, och det synes Riksdagen, som om sakens framgång skulle snarare motverkas än befordras genom dylika bestämmelser. Endast beträffande de ladugårdsegare, som önska komma i åtnjutande af belöningar för tuberkulosens förekommande och hämmande, synes det böra fordras, att vissa föreskrifter i oförmälda hänseende blifvit iakttagna. Enligt Riksdagens mening bör eljest djuregare, utan att åläggas dylik skyldighet, komma i åtnjutande af de fördelar, som, enligt hvad ofvan nämnts, blifvit af embetsverken föreslagna; och synas sådana anordningar lämpligen böra vidtagas, att djuregare kan hos närmast boende veterinär requirera och kostnadsfritt erhålla tuberkulin till den mängd, som för undersökning af uppgifvet antal kreatur erfordras. På sätt af embetsverken förordats, anser Riksdagen, att åt landbruksstyrelsen bör öfverlemnas att öfvervaka och leda försöken med tuberkulin och deraf betingade åtgärder inom ladugårdarne, fördelning af belöningarna till djuregarne jemte öfriga dermed sammanhängande åtgärder.

Hvad slutligen angår kostnaderna för ifrågavarande ändamål, synas desamma icke böra uppgå till så högt belopp, som af Eders Kongl. Maj:t föreslagits. Riksdagen föreställer sig nemligen, att utgifterna för tillverkning af tuberkulin, verkställande af undersökningar jemte öfriga åtgärder, som dermed ega sammanhang, äfvensom utgifning och spridning af skrifter i ämnet kunna begränsas till omkring 30,000 kronor, och till belöningar torde ett belopp af omkring 20,000 kronor vara tillräckligt. Med afseende härå har Riksdagen ansett anslaget böra bestämmas till 50,000 kronor med rätt för Eders Kongl. Maj:t att deraf under innevarande år använda 15,000 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen på extra stat för år 1898 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ställt ett anslag af 50,000 kronor att användas till förekommande och hämmande

af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen, med rätt för Eders Kongl. Maj:t att låta utaf sagda belopp under innevarande år af tillgängliga medel förskjuta 15,000 kronor.

Öfver Eders Kongl. Maj:ts under sjette hufvudtiteln gjorda förslag om anvisande på extra stat för år 1898 af medel till *vägars anläggning och förbättring*, till *bro- och hamnbyggnader m. m.* samt till *frostminskningsföretag* har Riksdagen i särskild skrifvelse tillkännagifvit sitt beslut.

Likaledes har Riksdagen i särskilda skrifvelser anmält sina beslut beträffande Eders Kongl. Maj:ts äfven under sjette hufvudtiteln framställda förslag om anvisande af medel dels till utförande af *nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik*, dels till *kompletteringsarbeten å vestkustbanan*, dels till anskaffande af *ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar*, dels till *upprensning af en segelränna genom Kalmar sund* och dels till *ombyggnad och förbättring af Vaddö kanal*.

I anledning af Eders Kongl. Maj:ts i särskild proposition gjorda framställning om anslag till verkställande af *undersökning för anläggning af statsbana från Gellivare till norska gränsen* kommer Riksdagen att framdeles i skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t tillkännagifva sitt beslut.

Stockholm den 13 maj 1897.

Med undersätlig vörndnad.

Litt. A.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst.....
Statsråden utan departement, 3 å 12,000 kronor
Departementschefen
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli
Kommerskollegium
Bergsstaten
Statistiska centralbyrån:	
Aflöningsmedel för statistiska centralbyrån
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till bibliotekets underhållande
» arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar.....
» officiella statistiska trycket
» en statistisk tidskrift
» utarbetande af en aflönings- och pensionsstatistik
Landtmäteristaten
Rikets allmänna kartverk
Öfverståthållareembetet
Landsstaterna i länen (deraf 110,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp
<i>Ökas</i> med anledning af sex boställes indragning och förändrad beräkning af ett boställes
Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf tvenne särskilda <i>reservationsanslag</i> till expenser för allundersökningar, hvartdera å 30,000 kronor). Nuvarande belopp
<i>Ökas</i> å reservationsanslaget till vägundersökningar med
hvarjemte rubriken ändras till: väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf två särskilda <i>reserva-</i> till expenser för allmänna arbeten och ett å 35,000 kronor till vägundersökningar).	
Landbruksstyrelsen
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>

Litt. A.

riksstatens S j e t t e hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	6,500	—	—	—	—	—	6,500	—
.....	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	78,700	—	—	—	—	—	78,700	—
.....	64,600	—	—	—	—	—	64,600	—
.....	33,000	—	—	—	—	—	33,000	—
..... 28,400: —								
..... 1,500: —								
..... 12,200: —								
..... 17,300: —								
..... 1,000: —								
..... 1,000: — 33,000: —								
.....	61,400	—	—	—	—	—	61,400	—
.....	87,200	—	—	—	—	—	87,200	—
.....	178,600	—	—	—	—	—	178,600	—
.....	87,422	—	—	—	—	—	87,422	—
..... 2,681,383: —								
afkastning med 3,615: —	2,684,998	—	—	—	—	—	2,684,998	—
männas arbeten och till väg- 135,700: —								
..... 5,000: —	140,700	—	—	—	—	—	140,700	—
<i>tionsanslag, ett å 30,000 kronor</i>								
.....	28,800	—	—	—	—	—	28,800	—
.....	239,000	—	—	—	—	—	239,000	—
Trpt	3,743,920	—	—	—	—	—	3,743,920	—

Gästgifvares friheter. Nuvarande anvisning i kontant	
<i>Minskas</i> med	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar	
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>	

Jordbruket, handeln

Reservations-

Vägar och kommunikationer	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar (deraf ett <i>förslagsanslag</i> å 15,000	
Landbruksingeniörer och deras biträden	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar. Nuvarande belopp	
<i>Tillkommer:</i> till landtbruksakademien för beredande af lokal för dess samlingar (öfverflyttadt	
höjning af anslaget till understödjande utaf premiering af nötboskap	
Länsveterinärer	
Befrämjande i allmänhet af slöjderna	
Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart	
Befrämjande i allmänhet af bergsbruket	
Fiskerinäringens understöd. Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> med	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	3,743,920	—	—	—	—	—	3,743,920	—
..... 10,847: —								
..... 182: —								
	10,665	—	6,635	—	1,664	—	18,964	—
..... 250,000	250,000	—	—	—	—	—	250,000	—
..... 354	354	—	25	—	—	—	379	—
..... 600,000	600,000	—	—	—	—	—	600,000	—
S:gr	4,604,939	—	6,660	—	1,664	—	4,613,263	—
och näringarne.								
<i>anslag.</i>								
..... 12,000	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	190,400	—	—	—	—	—	190,400	—
..... 49,500	49,500	—	—	—	—	—	49,500	—
..... 111,500: —								
från 8:e hufvudtiteln)..... 4,000: —								
..... 25,000: —								
	140,500	—	—	—	—	—	140,500	—
..... 48,500	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—
..... 73,500	73,500	—	—	—	—	—	73,500	—
..... 11,500	11,500	—	—	—	—	—	11,500	—
..... 8,700	8,700	—	—	—	—	—	8,700	—
..... 35,000: —								
..... 1,000: —								
	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
S:gr	570,600	—	—	—	—	—	570,600	—
Trpt	5,175,539	—	6,660	—	1,664	—	5,183,863	—

Diverse

Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	
Odlingshjälp för krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>förslagsanslag</i>	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (deraf särskildt 50,000 kronor till prisbelöningar för	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Karantänsinrättningen på Kängö, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp.....	
<i>Minskas med</i>	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning, på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	5,175,539	—	6,660	—	1,664	—	5,183,863	—
<i>anslag.</i>								
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
.....	2,700	—	—	—	4,567	—	7,267	—
hästar)	108,550	—	1,070	—	—	—	109,620	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—
.....	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—
..... 219,893: —								
..... 193: —	219,700	—	—	—	—	—	219,700	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
S:gr	549,300	—	1,070	—	4,567	—	554,937	—
Summa	5,724,839	—	7,730	—	6,231	—	5,738,800	—

Bil. Litt. B.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens S j e t t e
hufvudtitel.**

	Kronor.	ö.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:</i>		
För handhafvande af kontroll å försäkringsanstalterna	4,500	—
<i>Kommerskollegium:</i>		
Till utarbetande af näringsstatistik	6,200:	—
För anställande af arbetsstatistiska undersökningar	10,000:	—
	16,200	—
<i>Öfverståhållareembetet:</i>		
Till utgifvande af "Polisunderrättelser"	15,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	65,000:	—
” ersättning för juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän	13,000:	—
	78,000	—
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upp- rättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag	5,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>		
För bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar, förslagsanslag	50,000	—
Transport	168,700	—

	Kronor.	ö.
Transport	168,700	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Till afönningar och öfriga utgifter vid Ultuna landtbruksinstitut.....	29,000:	—
För uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp	8,000:	—
	37,000	—
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	7,500:	—
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskap, maskiner m. m.....	12,500:	—
Bidrag till underhåll af sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	28,000:	—
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemiskväxtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	5,000:	—
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000:	—
” utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning	1,000:	—
” understöd åt svenska mosskulturföreningen	15,000:	—
För de geologiska undersökningarna	95,500:	—
	174,500	—
<i>Befrämjande i allmänhet af slöjderna:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålders-tillägg till andre instruktören Jonas Wallander	2,500:	—
Bidrag till upprätthållande af väfskolan i Borås och till afönande af en andre lärare vid samma skola.....	4,800:	—
	7,300	—
<i>Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart:</i>		
Till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm.....	15,000:	—
” befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar.....	15,000:	—
” handelsstipendier.....	10,000:	—
	40,000	—
<i>Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:</i>		
Till bergsskolorna i Filipstad och Falun	14,000	—
Transport	441,500	—
<i>Bih. till Riksd. Prot. 1897. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 15 Häft.</i>		

		Kronor.	ö.
	Transport	441,500	—
<i>Fiskerinäringens understöd:</i>			
Bidrag till belöningar för dödande af sjelar		5,000	—
<i>Fabriksinspektion:</i>			
För anordnande af fabriksinspektion		30,000	—
<i>Diverse anslag:</i>			
Till ersättning för af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	82,700: —		
” understöd åt arbetare i de särskilda yrkena för besök vid 1897 års allmänna konst- och industriutställning i Stockholm	56,000: —		
” bestridande af kostnaderna för Sveriges deltagande i 1900 års verldsutställning i Paris och till understöd åt teknici och arbetare för att besöka nämnda utställning	200,000: —		
” förekommande och hämmande af tuberkelsjukdomar hos nötkreaturen	50,000: —	388,700	—
	Summa	865,200	—